

Llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Mussolini i el pacte amb Anglaterra estan abandonats fins a l'octubre, i aleshores, el gran fracàs.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 256

ANY III

Mataró dimecres 3 agost 1938

NUM. 630

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

Comentaris sobre el conflicte espanyol

El factor home segueix essent el material principal

«Excelsior» publica la darrera part de l'estudi de Jean Quatremarre sobre «Lliçons de la guerra d'Espanya».

La primera conclusió que treu l'autor es refereix a Alemanya, que es troba davant la terrible obligació de aprovar completament el seu programa de motorització. Ja no es tracta solament de la insuficient protecció—7 a 13 m/m.—dels carros lleugers, sinó de la impossibilitat de transformar tot el material, que no ha donat a Espanya el resultat que l'Estat Major alemany esperava. La qual cosa demostra que un programa de rearmament, encara que es compli amb tècnics no es pot improvisar.

El canó de 37 alemany està proveït d'una cuirassa de 25 mil·límetres, és dir la protecció màxima dels carros migs a 500 metres. El carro lleuger, i també el carro mitjà, són per tant, vulnerables.

Quatremarre es refereix als nous mètodes en la guerra moderna contra els carros, i diu que els més originals és el dels dinamiters asturians, que amb un cartutx de dinamita tomben tots els carros de combat.

A propòsit dels armaments aèris l'articulista que les bombes incendiàries, que segons els tècnics alemanys constituïen una arma poderosa, han mostrat a Espanya la seva poca eficàcia.

«Del conflicte espanyol—afegeix—es pot treure la conclusió que l'home segueix essent el material principal. Per exemple, un pilot aviador, després de cent hores de vol, està completament esgotat.»

Quatremarre elogia el sistema espanyol de la defensiva elàstica, que consisteix en retirar-se davant l'adversari sense cedir.

L'estudi recorda l'ofensiva republicana a l'Ebre, i diu que els republicans han pogut construir onze ponts i passar, en un front de 135 quilòmetres, amb un Cos d'exèrcit acompanyat per artilleria antiaèria, la qual cosa redueix molt la importància que es donava a l'aviació.

La conclusió final de l'estudi és que, el mite alemany i italià de la guerra ràpida i de solució immediata ha estat desmentit per les experiències fetes a Espanya.

«La situació és enigmàtica», diu la premsa a sou de Mussolini

La premsa italiana publica el comunicat del Quarter General de Salamanca respecte a les «heroïques» activitats de l'aviació legionària a Espanya. Els diaris anuncien que han estat les esquadretes de «Sparvieri», les que han bombardejat Reus i Falset.

El corresponçal del «Popolo d'Italia», en el front taciós diu a propòsit de les operacions: «Hi ha raons per a creure que els roigs romandran a la defensiva. Fortifiquen la línia conquerida i es preparen a una guerra de posicions; però també es pot

creure que l'enemic no ha abandonat la idea d'intentar una gran acció de rompiment del front, perquè, malgrat les dificultats en les comunicacions, els roigs han pogut portar a la vora dreta del riu un nombre important de carros d'assalt russos. No s'ha d'oblidar que els carros russos són equipats amb canons i formen una artilleria molt mòbil.

La situació, per tant, és enigmàtica, plena d'interès i de possibilitats incalculables. El baix Ebre és ara el centre més important del conflicte, pel seu aspecte i suspensiu dels esdeveniments.»

«Si per l'octubre no guanyen els invasors, el seu fracàs serà absolut»

La «Agence Economique et Financière», conegut periòdic financer francès de tendència conservadora, que es decanta del costat dels rebels, ha publicat, signat pel seu redactor diplomàtic, una crònica en la qual s'estudia el problema espanyol.

«Els afers d'Espanya—diu—, en la mesura en què continua la intervenció italià alemanya de la guerra civil, alimenten la crítica situació internacional, puix que l'amenaça sobre les comunicacions mediterrànies de l'Imperi francès i de l'Imperi britànic no solament persisteix, sinó que es concreta. El dictador italià i el dictador alemany, aquell amb més d'ardor que aquest, desitgen la derrota de la República espanyola. Amb aquest propòsit, sembla que recentment les potències feixistes han enviat gran material de guerra i fins nous efectius. Sobre aquest extrem falten les proves decisives; però del costat anglès sembla que es prenen seriosament les afirmacions de l'ambaixador d'Espanya senyor Azcarate.»

Mussolini, després del discurs pronunciat als Comuns per Chamberlain el 26 de juliol, no té per què respectar les aparences. Les dues expedicions llunyanes que està obligat a sostenir—la guerrilla a Abissínia i la guerra d'Espanya—, que pesen sobre l'economia del país, l'empenyen cada vegada més a sotmetre's a Alemanya. «Si la batalla espanyola no ha estat guanyada per l'octubre, el fracàs del règim serà absolut.»

Essent aquesta la raó general dels esdeveniments, el Govern anglès no pot tenir grans esperances de poder sotmetre a la seva influència les autoritats nacionalistes. També és bastant dubtós que l'agent comercial anglès que marxa ara a Burgos aconseguixi arrencar l'adhesió del general Franco al projecte de retirada de combatents estrangers aprovat pel Comitè de Londres el 5 de juliol.

Declaracions de Jaume Miravittles

Trobat-se a París el senyor Jaume Miravittles, comissari de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, ha fet als diaris les següents declaracions sobre la situació militar a Espanya:

Aquesta ofensiva ha permès als republicans no solament batre les forces invasores al servei dels rebels,

sinó també contraatacar sobre diferents punts del front de Llevant. D'altra banda, aquests brillants atacs, han demostrat, i això no és el factor menys negligible, que la moral de les tropes del front català continua essent elevada. També s'ha de remarcar, ha continuat dient el senyor Miravittles, que la manera com l'Ebre ha estat travessat en diferents llocs, prova a bastament el grau de perfeccionament tècnic de l'Exèrcit republicà. En la meua condició de català m'he de sentir satisfet que el comunicat oficial de Salamanca hagi anunciat que l'avanç dels republicans havia estat possible gràcies a l'heroic ajut de la població civil que havia restat en el sector conquistat pels rebels.

Nosaltres sabem, per desafortunat, que després de cada avanç que els rebels fan, els caps polítics i sindicals, així com totes les persones que han tingut relacions més o menys directes amb la República, són perseguits i afusellats, així és que la població civil que restava era neutra i no obstant ara està amb la República. Això expressa que la totalitat del poble català és profundament republicana, car la constitució de la República li assegura la seva autonomia. Es la resposta al decret del general Franco que ha abolit purament i simplement l'Estatut de la nostra Autonomia. Suposant que l'ofensiva republicana de l'Ebre pugui ésser deturada caldrà per a reduir-ne les conseqüències l'espai de les setmanes que ens separen de l'hivern i la perspectiva d'una nova campanya d'hivern no és pas desfavorable, sinó ben al contrari, al Govern legítim de la República.

Cal llegir

¡Que cansat és el llegir! ¡Que pesat és escriure!

Això ho opinen molts joves, la majoria.

Els que no llegixen molt, es troben que en llegir un llibre d'un contingut social se'ls fa pesat, no saben el seu contingut o no volen saber-lo, no volen posar tota la seva atenció en aquell llibre, i absorbir la seva essència, no volen comprendre que aquell llibre s'ha escrit per a alguna finalitat, i aquesta finalitat és la d'instruir i donar a conèixer idees profitoses.

Preferixen llegir una novel·la policíaca. Amb tot i que aquestes no estan basades en cap fons instructiu.

Però és clar, aquestes es preferixen perquè són fàcils de llegir i un no li cal meditar molt a causa de la seva fàcil comprensió.

I el que llegix llibres o novel·les d'aquestes, deurà estar molt capacitat, veritat?

Això està ben demostrat, doncs generalment velem que tots els que es dediquen a la lectura exclusiva d'aquestes novel·les no tenen res més, com vulgarment es diu, que pardelets al cap; molt al contrari passa als que llegixen llibres socials i instructius, o sinó fixem nos en els homes cu llies aquestes s'han format la seva intel·ligència llegint llibres amb un contingut bo.

Així és que, joves tots tenim el deure d'aprendre per a que no siguem per vergonya de la nostra Espanya, una joventut analfabeta. Doncs a llegir tots el que sigui bo i aprofitós, i a acudir a tots els actes culturals per a formar nos una bona Cultura.

I AK AS

Del Secretariat de Cultura i Propaganda de les Joventuts Llibertàries de Mataró.

Informació local

DIETARI

L'AVI DIU...

Us deia que l'església havia desplaçat el nostre sentiment patriòtic per a portar-lo cap a Roma, i avui veieu com també en protesten Hitler i Mussolini.

L'avi sap que el sentiment de pàtria no es pot enagenar, no necessita que ho diguin els dictadors feixistes, al seu temps l'avi us avisà. Teniu, doncs, ben volguts compatriotes, dues enemistats que cal tenir-hi compte, les despulls del clero i de l'església, i la dels enemics de Catalunya, ambdues forces minant el sentiment de pàtria per a poder-nos esclavitzar.

Si mesureu, si peseu, si aquilleteu els treballs de l'església i els dels desafectes a Catalunya, volguent-nos donar entenent que no hi ha més pàtria que l'Internacional, sense necessitat de que us ho digui, vosaltres mateixos mataonins us decantareu del costat del patriotisme, perquè Mataró serà sempre patrimoni dels mataonins lliures, dignes, treballadors i democràtics, i veureu clarament que un poble treballador ben unit, resistirà sempre l'escomesa de l'enemic.

CUPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 2, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 046.

Els números premlats amb tres pessetes són: 146, 246, 346, 446, 546, 646, 746, 846, 946.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria-Regidoria de Finances i Proveïments

AVIS

Durant el proper dijous, divendres i dissabte, dies 4, 5 i 6 del corrent, es repartirà en el lloc de costum un lot, consistent en dos ous i una quantitat de sucre al preu global de dues pessetes, a tots els ciutadans que prèviament presentin la Tarja Especial per a Règim d'Infant (targes blaves)

en les oficines d'aquesta Conselleria-Regidoria.

Mataró a 3 d'agost del 1938.—El Conseller-Regidor, *Josep Calvet*.

**CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR**

de la casa xeressana

MORALES PAREJA

Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

C.A.D.C.F. (Delegació de Mataró).
—Es convoca a Assembla General Extraordinària pel proper dilluns dia 8 del corrent mes, a les set de la vetlla de primera convocatòria i a les set trenta de segona, en el seu local social, a tots els afiliats en el mateix, per a discutir la convocatòria del I Congrés dels Treballadors Mercantils de Catalunya (U.G.T.) i nomenament de dos Delegats per a assistir al mateix.

Per l'importància de l'assumpte es prega l'assistència amb puntualitat.

Mataró, 4 d'agost del 1938. — Pel Consell Directiu. El Secretari, *Françesc Albareda*.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO

MORALES PAREJA - XERES

Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

Per 50 cèntims podeu fer un bon objecte, amb

ILURNOS

postre matoroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per **FABRIBERIA BATET**.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CÉSAR

Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

BOTELLES

buides de Vi d'Alella

ES COMPREN

R. Casanova, 11, (Magatzem)

Dr. J. Barba Riera

Inspector Municipal de Sanitat — Meig de l'Hospital Clínic

ESPECIALISTA EN

GOLA - NAS - ORELLES

Visita: Dimarts, dijous i dissabtes, de 4 a 6 - Econòmica, de 6 a 8
Dimegnes, de 9 a 12

FERMI GALAN, 419, pral. (cantonada Lepant)

MATARÓ

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes acf establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legallitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

EXERCIT DE L'EST.—Les forces al servei de la invasió, intensament protegides per llur aviació i tancs, han atacat avui les nostres línies de la zona de l'Ebre; han estat totalment rebutjades pels soldats espanyols, que els han infligit un dur càstig.

Ahir a la tarda, els caces republicans, que protegien un servei dels nostres aparells de bombarder, trobaren a l'altura de Gandesa, setze «Fiat» que fugiren covardament. Prosseguint llur servei, els nostres avions combateren amb un «Heinkel 52», quinze «Messerschmidt» i vint i dos «Fiat». Foren abatuts el «Heinkel», que calgué incendiar a l'Est de l'Alt; un «Fiat», a l'Est de Vilalba; un altre al Nord de la Pobla de Masolua, que esclatà a l'aire; un altre a les muntanyes d'Ascó; un altre que es destroçà, incendiat, al S. O. de Faló, i un darrer «Fiat», que s'incendià a l'aire. Nosaltres perdérem dos caces; un dels pilots, que es llançà en paracaidades, calgué en territori lleial, il·lès.

FRONT DE LLEVANT.—Les forces espanyoles, venent brillantment la resistència enemiga, atacaren ahir per la zona d'Albarracín i conqueriren el Porillo de Guadalaviar, cotes 707, 1.731, 1.502 i 1.552, i els pobles de Griegos, Guadalaviar i Frias de Albarracín, ultrapassant àmpliament el riu de Guadalaviar. S'han capturat molts presoners i material de guerra molt abundant, encara per classificar.

FRONT D'EXTREMADURA.—La línia pròpia ha estat rectificadada a avantguarda amb l'ocupació de Cerro Dorado, al sector de Castuera.

ALTRES FRONTS.—Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

Aquest matí els avions alemanys han bombardejat Hospitalet i Tarragona, i han causat víctimes entre la població civil.

Es venen

Dos llifets daurats, de barana, i el mobillari d'un despatx.

Raó: Xalet de l'Hotel Solé. — Argenton.

Penyora

El Tribunal Permanent de guàrdia ha imposat una penyora de 50.000 pessetes a Juli Conde i Alexandre Domingo per acaparament de gèneres. — Fabra.

Els acaparadors

La policia ha descobert en un magatzem del carrer d'Ali Bey, propietat de Jeroni Junyent i Montserrat Carascales 400 litres d'alcohol, i 400 litres d'oli. També han estat trobades algunes monedes d'or.

Per tenir acaparat una gran quantitat de cordill que venia a preus abusius ha estat defingut Gregori Bañerda. — Fabra.

Notes de la Generalitat

Aquest matí el President de la Generalitat senyor Lluís Companys després de treballar una estona al despatx de la Residència ha visitat l'exposició de dibuixos d'Apel·les Mestres. A l'exposició esperava al senyor Companys el comissari de Propaganda de la Generalitat.

Acabada aquesta visita el President s'ha traslladat al seu despatx oficial. Més tard ha conversat breument amb els periodistes, als quals ha dit que el pròxim Consell seria solament de tràmit, puix hi havia el propòsit, una vegada acabada la reunió, d'anar junt amb els Consellers a visitar diferents institucions que depenen de la Generalitat. — Fabra.

El sub-secretari de la Presidència senyor Martí Rauret, ha rebut entre altres visites una comissió d'alcaldes de la Conca de Barberà. — Fabra.

Notes de l'Ajuntament

L'alcalde accidental senyor Escofet ha rebut la visita de l'escriptor Alfons Maseras, guanyador del Premi dels Novel·listes, instituit per l'Ajuntament de Barcelona, amb la seva novel·la «L'arbre del bé i del mal». — Fabra

Notes del Parlament

Aquest matí s'ha reunit la Comissió de Govern interior del Parlament. S'ha reunit sota la presidència del senyor Martínez Barrio i amb l'assistència de la majoria de vocals. — Fabra.

L'exportació d'avions als Estats Units

NOVA YORK.—Les estadístiques publicades per la Cambra de Comerç referents a l'exportació d'avions en el primer semestre de l'any 1938 dona la xifra de 707 avions de guerra i 920 comercials. Representa un augment del 47 per cent sobre el nombre d'avions exportats en el mateix semestre del 1937. — Fabra.

Bíblies perilloses

JERUSALEM.—La policia s'ha incautat de 81 Bíblies, les quals amagada dintre la religadura cotenien una gran quantitat d'heroïna, valorada en alguns milers de lliures esterlinas. — Fabra.

Petroli per Alemanya

WASHINGTON.—S'ha averiguat que un gran part del petroli de les mines incautades pel govern mexicà, és exportat a Alemanya.

Pel transport de petroli han estat signats contractes de dos mesos a dos anys i fins de deu anys, contra riantment al costum establert, els contractes no han estat signats a Londres, tot i que els contractes estipulen que el petroli serà desembarcat a Londres o en altres ports del continent, hom creu que el petroli serà

portat directament a Alemanya. — Fabra.

Els incidents entre la URSS i el Japó

PARIS.—Els diaris dediquen les seves editorials a comentar els darrers incidents entre les tropes russes i japoneses.

«Le Petit Journal» òrgan del Partit Social Francès, diu que la violació de fronteres ha estat soiament realitzada per les forces nipones.

«L'Époque», sota la signatura de James Deladier, diu que l'Àlia i Alemanya maniobren per recolzar el seu aliat. «Le Populaire» diu que espera que els incidents entre la URSS i el Japó seran resolts per via pacífica. Però cal tenir en compte—afegeix—que encara que el tractat d'aliança entre França i la URSS no tindria aplicació, la guerra a l'Extrem Orient, el conflicte podria repercutir a Europa, que seria fàcil que Alemanya aprofités l'avinentesa per envair Txecoslovàquia. — Fabra.

La cultura és una arma antifeixista

TÁNGER.—Al «Boletín Oficial» de Burgos corresponent al 25 de juliol, el titulat ministre d'Instrucció Pública de la zona facciosa publicà l'ordre següent:

«Queda prohibida terminantment l'ensenyança oficial i no oficial per a alumnes varons a les escoles normals del Magisteri Primari, i no es realitzarà cap examen fins a nova ordre.»

Balanç d'un mes de terrorisme a Palestina

JERUSALEM.—Segons estadístiques oficials que acaben de publicar-se, durant el mes de juliol han mort a conseqüència d'actes de terrorisme, 148 àrabs i 60 jueus; els ferits pugen a 256 àrabs i 201 jueus.

Pel que atany als súbdits britànics, en moriren 2 i en resultaren ferits 6. — Fabra.

«Quan els nipons hagin comprovat la força de l'Exèrcit Roig, tornaran a la tranquil·litat»

MOSCOL.—La hipòtesi més corrent respecte als incidents de Txang-kufeng, és que els militars nipons es veleren obligats per obtenir un èxit i prestigi a llançar se contra un punt que creien que havia de caure fàcilment a les seves mans. Es fa ressaltar que el caos que prengué la qüestió els ha demostrat l'error que cometieren. Sigui com sigui, en els cercles polítics soviètics es posa de relleu la moderació del govern de Moscou davant l'actitud dels militars nipons que s'obsinuen a voler rebre una lliçó.

«Quan els japonesos — es diu a Moscou — hauran comprovat a costes seves la solidesa de l'Exèrcit Roig, es veuran obligats a tornar a la tranquil·litat.» — Fabra.

Mentalitat feixista

HENDAIA.—El periòdic facció «Unidad», de Sant Sebastià, data 30 de juliol, publicà un article titulat «Davant els intel·lectuals», en el qual reafirmava: «Hem d'ésser implacables contra els intel·lectuals burgesos i liberals, perquè si el marxisme és el nostre enemic declarat, el liberalisme és el nostre enemic encobert». El periòdic demanava «l'extermi ràpid i violent del microbi liberal allí on es trobi». — Agència Espanya.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Habitació

Per a llogar, només a dormir, molta ventilació, per a matrimoni o dos amics o despatx.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

IMPRESA MINERVA. — MATARÓ